

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο: Καθοριστικής σημασίας οι αποφάσεις της ΕΕ για την ευρωπαϊκή οικονομία

«Οι αποφάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα είναι καθοριστικής σημασίας ως προς την διαμόρφωση των προοπτικών της ευρωπαϊκής οικονομίας και των οικονομιών των κρατών-μελών. Η δυσκολία να επιτευχθεί πολιτική συμφωνία στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τόσο για το είδος των παρεμβάσεων όσο και για την έκταση αυτών, ενισχύουν την αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υιοθετήσει μέτρα που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της ύφεσης». Αυτό αναφέρει μεταξύ άλλων το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο, το οποίο υπό την προεδρία του Παναγιώτη Κορλίρα δημοσιοποίησε την Εαρινή Έκθεση 2020.

Στους κινδύνους για την πορεία της οικονομίας το Ελληνικό Δημοσιονομικό Συμβούλιο κατατάσσει το ενδεχόμενο να αποδειχθούν υπεραισιόδοξες οι προβλέψεις για την παροχή συνολικών χρηματοδοτήσεων ύψους 7 δισ. ευρώ μέσω του Ταμείου Εγγυοδοσίας της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας καθώς και το ενδεχόμενο να αποδειχθεί μη παροδική η μείωση των αμοιβών της εργασίας που θα εμποδίσει την ιδιωτική κατανάλωση να επανέλθει άμεσα στα προ της κρίσης επίπεδα.

Αναλυτικότερα η σύνοψη της Εαρινής Έκθεσης 2020 του Δημοσιονομικού Συμβουλίου είναι η ακόλουθη:

«Η πανδημία του νέου κορονοϊού έχει προκαλέσει σημαντικούς κλυδωνισμούς στην παγκόσμια οικονομία και οι οικονομικές προβλέψεις αναφέρουν την παρούσα ύφεση ως δυσμενέστερη της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008-2009. Η πανδημία, με τα αναγκαία περιοριστικά μέτρα για υγειονομικούς λόγους, πλήττει και την ελληνική οικονομία, με συνέπεια να προβλέπεται ύφεση για το 2020, το βάθος της οποίας δεν μπορεί σήμερα να προσδιοριστεί επακριβώς.

Το Α' τρίμηνο του 2020 το ΑΕΠ κατέγραψε πτώση κατά 0,9% έναντι του αντιστοίχου τριμήνου του 2019, ενώ σε τριμηνιαία βάση (μεταβολή σε σχέση με το Α' τρίμηνο του 2019) η πτώση ήταν 1,6%. Σε ετήσια βάση καταγράφει πτώση μετά από δώδεκα διαδοχικά θετικά τρίμηνα. Η συρρίκνωση του ΑΕΠ Α' τρίμηνο σε ετήσια βάση προέκυψε λόγω της κάμψης της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 0,7% και της κάμψης του ακαθάριστου σχηματισμού παγίου κεφαλαίου κατά 6,4%, κυρίως λόγω της μεγάλης μείωσης της αξίας της κατηγορίας των επενδύσεων «Μεταφορικός εξοπλισμός και οπλικά συστήματα» κατά 44,6% σε σχέση με το Α' τρίμηνο του 2019 και η οποία αφορά κατά βάση εισαγωγές πλοίων.

Κατά το πρώτο τετράμηνο του 2020, φαίνεται ήδη να αναπτύσσονται αποπληθωριστικές τάσεις στην ελληνική οικονομία λόγω της εμφάνισης της πανδημίας. Η ποσοστιαία μεταβολή του εναρμονισμένου δείκτη τιμών καταναλωτή (Εν.ΔΤΚ) τον Απρίλιο σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους υποχώρησε κατά 0,9%. Παράλληλα, η μεταβολή του Εν.ΔΚΤ χωρίς την επίδραση της ενέργειας, των τροφίμων, του αλκοόλ και του καπνού (δομικός πληθωρισμός) ήταν μηδενική για το μήνα Απρίλιο.

Η κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας είναι αναμενόμενο ότι θα έχει συνέπειες στην απασχόληση, είτε εκφρασμένη σε ώρες εργασίας, είτε σε αριθμό απασχολούμενων. Τα αποτελέσματα του πληροφοριακού συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ», κατά το μήνα Απρίλιο 2020, όπου υπήρχαν δρακόντειοι περιορισμοί στην οικονομική δραστηριότητα, λόγω των μέτρων κατά της πανδημίας καταγράφει τις πρώτες ενδείξεις κάμψης της απασχόλησης στην ελληνική οικονομία. Σωρευτικά για τον περίοδο Ιανουάριου-Απριλίου 2020, οι αναγγελίες προσλήψεων ανήλθαν σε 512.791 θέσεις εργασίας και οι αποχωρήσεις έφτασαν τις 539.940 με αποτέλεσμα αρνητικό ισοζύγιο 27.149 θέσεων. Σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο προέκυψε επιδείνωση κατά 186.924 θέσεων εργασίας.

Μετά από μια ήπια και σταθεροποιητική πορεία του συνόλου των καταθέσεων του ιδιωτικού τομέα καθ' όλη τη διάρκεια του 2019, το πρώτο τετράμηνο του 2020 παρατηρείται μια αύξηση της αποταμίευσης συνολικά, της οποίας ο ρυθμός ενισχύθηκε ιδιαίτερα τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο αντίστοιχα. Ειδικά οι καταθέσεις των νοικοκυριών αυξήθηκαν τον Απρίλιο κατά 1,7 δισ. ευρώ σε σχέση με το Μάρτιο, ενώ το δίμηνο Μαρτίου-Απριλίου οι καταθέσεις αυξήθηκαν σε σχέση με τον Φεβρουάριο κατά σχεδόν 3 δισ. ευρώ. Με δεδομένη την περιτομή μεγάλου μέρους της οικονομικής δραστηριότητας στο τέλος Μαρτίου και ολόκληρο τον Απρίλιο, η σημαντική αυτή αύξηση των καταθέσεων, πιθανότατα συνδέεται με το αίσθημα ανασφάλειας που επικράτησε την περίοδο αυτή. Το γεγονός αυτό φαίνεται να οδήγησε σε αύξηση των καταθέσεων για τα νοικοκυριά εκείνα που ενώ διατήρησαν τα εισοδήματά τους εντός της περιόδου των περιοριστικών μέτρων, περιόρισαν ωστόσο την κατανάλωση τους. Η καταναλωτική αυτή συμπεριφορά των νοικοκυριών χρήζει προσοχής διότι εάν διατηρηθεί μετά την άρση των περιορισμών θα επηρεάσει αρνητικά τις μακροοικονομικές επιπτώσεις της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Συνέχεια...

Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2020 οι επιπτώσεις της πανδημίας του νέου κορονοϊού γίνονται εμφανείς στο ισοζύγιο του Κρατικού Προϋπολογισμού, το οποίο παρουσίασε έλλειμμα ύψους 4.072 εκατ. ευρώ έναντι στόχου για 1.655 εκατ. ευρώ. Παράλληλα το πρωτογενές έλλειμμα ανήλθε στα 1.516 εκατ. ευρώ, ενώ το ίδιο διάστημα πέτυχε καταγραφεί πρωτογενές πλεόνασμα της τάξης του 1.463 εκατ. ευρώ. Ο συνδυασμός πτώσης του ΑΕΠ με επεκτατική δημοσιονομική πολιτική, αναγκαία για τον περιορισμό της ύφεσης, προμηνύει υψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα για το 2020.

Για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας ελήφθησαν και σχεδιάζονται να ληφθούν στο επόμενο διάστημα μέτρα τόνωσης της οικονομίας τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 20 Μαρτίου 2020 πρότεινε για πρώτη φορά στην ιστορία του Συμφώνου Σταθερότητας την ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής, η οποία εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 23 Μαρτίου. Αυτό σήμανε την αναστολή της εφαρμογής των κανόνων δημοσιονομικής πειθαρχίας που απορρέουν από το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης και επιτράπηκε στα κράτη-μέλη να λάβουν συντονισμένα όλα τα απαραίτητα μέτρα για την υποστήριξη της υγείας και της προστασίας των πολιτών και την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας, κινούμενα με την απαιτούμενη προς τούτο δημοσιονομική ευελιξία. Στο πλαίσιο αυτό, συμφωνήθηκε, επιπλέον, ειδικά για την Ελλάδα να μην υπάρχει για το 2020 ο «στόχος» για επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος της τάξης του 3,5% σε όρους ενισχυμένης εποπτείας. Στις 18 Μαρτίου η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) ανακοίνωσε ότι θα εντάξει τα ελληνικά ομόλογα στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης γεγονός που οδήγησε σε δραστική μείωση των αποδόσεων τους, οι οποίες είχαν αυξηθεί σημαντικά τις προηγούμενες μέρες αγγίζοντας ακόμα και το 3,8%. Σύμφωνα με στοιχεία Μαΐου της ΕΚΤ, από το σύνολο το 750 δισ. ευρώ του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης, η ΕΚΤ έχει αγοράσει κρατικά ομόλογα συνολικής αξίας 186,6 δισ. ευρώ εκ των οποίων τα 4,69 δισ. ευρώ αφορούν σε ελληνικά κρατικά ομόλογα. Η σημαντική αυτή στήριξη με αγορές ελληνικών τίτλων κρατικού χρέους δεν θα αφορά μόνο τα περίπου 40 δισ. ευρώ ελληνικών κρατικών ομολόγων σε κυκλοφορία, αλλά και το πρόγραμμα έκδοσης νέων τίτλων χρέους της ελληνικής κυβέρνησης καθ' όλο το χρονικό διάστημα κατά το οποίο αυτοί θα συγκαταλέγονται ως επιλέξιμοι τίτλοι στο πρόγραμμα.

Στις 9 Απριλίου, οι υπουργοί οικονομικών της Ευρωζώνης συμφώνησαν ότι είναι αναγκαία η εκπόνηση μιας κοινής στρατηγικής για την αντιμετώπιση των δυσμενών οικονομικών συνθηκών που δημιουργήθηκαν από την εξάπλωση της πανδημίας. Αυτή η στρατηγική περιλαμβάνει τη δημιουργία μιας διαδικασίας βοήθειας για την πανδημία η οποία βασίζεται στο ήδη υπάρχοντα μηχανισμό της προληπτικής γραμμής του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ΕΜΣ). Κάθε πληττόμενη από την πανδημία οικονομία έχει τη δυνατότητα άντλησης δανειακών κεφαλαίων από τον ΕΜΣ η οποία ανέρχεται στο 2% του ΑΕΠ της, το προηγούμενο έτος. Αυτό σημαίνει ότι εάν όλες οι χώρες κάνουν χρήση του χρηματοδοτικού αυτού εργαλείου, η συνολική διαθέσιμη ρευστότητα θα μπορεί να ανέλθει στα 240 δισ. ευρώ. Η πρόσβαση στην προληπτική γραμμή θα μπορεί να γίνει υπό την μοναδική αίτηση ότι οποιαδήποτε χρηματοδοτική βοήθεια θα κατευθυνθεί αποκλειστικά και μόνο για την αντιμετώπιση του άμεσου ή έμμεσου κόστους που σχετίζεται με την πανδημία. Το μέγιστο ποσό χρηματοδότησης που μπορεί να λάβει η Ελλάδα μέσω του ΕΜΣ είναι 3,8 δισ. ευρώ (2% του ΑΕΠ 2019). Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 27 Μαΐου ανακοίνωσε ένα φιλόδοξο χρηματοδοτικό σχέδιο συνολικού ποσού 750 δισ. ευρώ με ορίζοντα μεσομακροπρόθεσμο για την στήριξη της ευρωπαϊκής οικονομίας και την ενίσχυση των προοπτικών βιώσιμης ανάπτυξης των χωρών μελών της Ε.Ε. Η παροχή χρηματοδότησης στα κράτη μέλη θα λάβει τη μορφή τόσο δανείων όσο και μεταβιβάσεων, οι οποίες δεν δημιουργούν μελλοντικές απαιτήσεις για επιστροφή κεφαλαίων, όπως στην περίπτωση των δανείων. Το ποσό των 750 δισ. ευρώ πρόκειται να αξιοποιηθεί επιπλέον από την ήδη υπάρχουσα χρηματοδοτική πρόβλεψη μέσω του ΕΜΣ, του προγράμματος SURE (για την στήριξη της απασχόλησης) και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, που ανέρχονται συνολικά στα 540 δισ. ευρώ. Το ύψος των πόρων που μπορούν να διοχετευτούν προς την Ελλάδα τόσο με την μορφή μεταβιβάσεων όσο και με την μορφή δανείων ανέρχεται στα 32 δισ. ευρώ, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι το πρόγραμμα αυτό δεν υποκαθιστά την διοχέτευση πόρων από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ε.Ε. η χρήση των οποίων θα εξακολουθήσει να πραγματοποιείται όπως και στο παρελθόν. Μία σειρά από παραμέτρους όμως δεν έχουν ακόμα αποσαφηνιστεί.

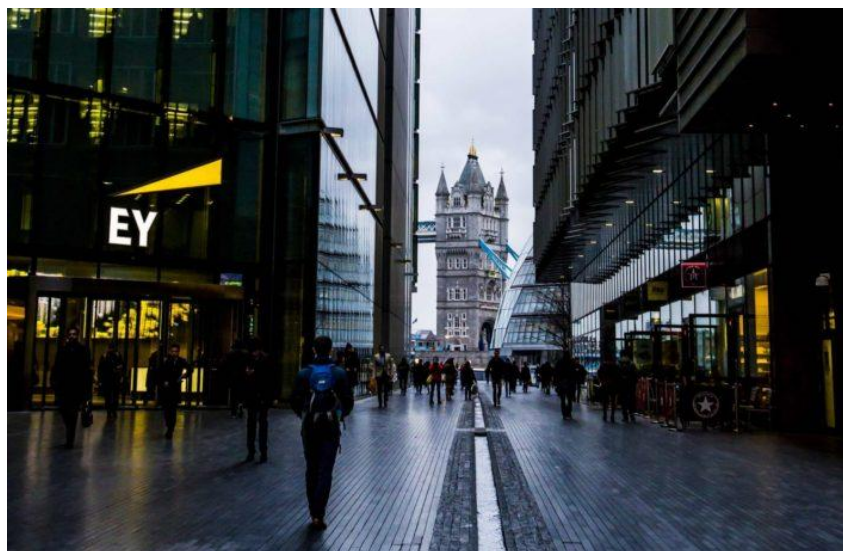
Λεοδωμένων των εκτατών συνθηκών, η κυβέρνηση υιοθέτησε σειρά οικονομικών μέτρων με στόχο τον περιορισμό των αρνητικών οικονομικών συνεπειών. Σύμφωνα με όσα αποτυπώνονται στο Πρόγραμμα Σταθερότητας 2020 οι συνολικές δημοσιονομικές επιπτώσεις για τον προϋπολογισμό του 2020 θα ανέλθουν σε περίπου 9,5 δισ. ευρώ.

Δημοσιονομική επίπτωση εντός του 2020, σημαίνει ότι είτε επιβαρύνεται ευθέως ο προϋπολογισμός 2020 λόγω αύξησης δαπάνης, είτε η επιβάρυνση προκύπτει λόγω έκπτωσης φόρου-μείωσης φορολογικού συντελεστή, είτε λόγω των μεταθέσεων εισπραχής εσόδων στο μέλλον. Στην τελευταία περίπτωση ως δημοσιονομική επίπτωση στον προϋπολογισμό του 2020 καταγράφεται η απόλεια εσόδων τα οποία επρόκειτο να εισπραχθούν εντός του 2020, αλλά λόγω των παρεμβάσεων, η εισπραχθεί μετατίθεται για μετά το 2020. Από το σύνολο των προβλεπόμενων παρεμβάσεων των 9,5 δισ. ευρώ, εκτιμάται ότι το 73,7%, αφορά σε μεταβιβαστικές πληρωμές, 16,4% αφορά σε δημοσιονομικές επιπτώσεις που προκαλούνται από παράταση/αναστολή πληρωμής φόρων και ασφαλιστικών εισφορών, 3,6% αφορούν σε φορολογικές ελαφρύνσεις και 6,3% του ύψους των παρεμβάσεων, εκτιμάται ότι θα κατευθυνθεί σε δημόσια κατανάλωση.

Βασικότερος κίνδυνος για την οικονομία εντός του 2020 αποτελεί η πιθανότητα να επανακάμψει η υγειονομική κρίση με έξαρση του αριθμού των κρουσμάτων και συνέπεια να επιβληθούν διοικητικά νέοι άμεσοι περιορισμοί της οικονομικής δραστηριότητας, είτε ευρεία συρρίκνωσή της από «αυθόρμητες» επιλογές των πολιτών λόγω της έντασης μιας πιθανής γενικευμένης ανασφάλειας. Σε αυτή την περίπτωση η προβλεπόμενη ύφεση θα επιβαρυνθεί ακόμη περισσότερο και τα νέα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης που θα πρέπει να ληφθούν θα επιβαρύνουν περαιτέρω τον κρατικό προϋπολογισμό.

Σε σχέση με την αποτελεσματικότητα των μέτρων που έχουν ληφθεί για την ανάσχεση της ύφεσης, κομβικής σημασίας είναι η έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή τους, ιδίως όσον αφορά στις εγγυήσεις ύψους 2 δισ. ευρώ που θα δοθούν μέσω του Ταμείου Εγγυοδοσίας της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας. Σύμφωνα με το ΥΠΟΙΚ, οι εγγυήσεις αυτές αναμένεται να κινητοποιήσουν συνολικούς πόρους 7 δισ. ευρώ, πρόβλεψη που ενδεχομένως να αποδειχθεί υπεραισιόδοξη. Επιπρόσθετα, οι πιστώσεις που θα κατευθυνθούν προς τα εγγυημένα δάνεια πιθανόν να μην αποτελέσουν νέους πρόσθετους χρηματοδοτικούς πόρους που θα αυξάνουν τη συνολική χρηματοδότηση της οικονομίας, αλλά απλή ανακατεύθυνση υφιστάμενων κεφαλαίων που θα είχαν διατεθεί ούτως ή άλλως στην αγορά από τα πιστωτικά ιδρύματα, αλλά σε άλλους δανειολήπτες. Στην περίπτωση αυτή είναι πιθανό η κρατική παρέμβαση να αποκτήσει και μια στρεβλωτική διάσταση, στο μέτρο που μπορεί να μετατοπίσει χρηματοδοτήσεις προς λιγότερο αποδοτικά επενδυτικά σχέδια. Κάτι τέτοιο θα οδηγήσει σε επιδείνωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου των τραπεζών και ενδεχομένως σε δημιουργία μιας νέας γενιάς μη εξυπηρετούμενων δανείων, με πιθανές αυξημένες καταπτώσεις και κατ' ακολουθία πρόσθετο δημοσιονομικό κόστος.

Ένας ακόμα κίνδυνος που δύναται να επιβραδύνει τη μελλοντική ανάκαμψη της οικονομίας αφορά στη μη παροδική μείωση των αμοιβών της εργασίας, και κατά συνέπεια την αδυναμία της ιδιωτικής κατανάλωσης να επανέλθει άμεσα στα προ της κρίσης επίπεδα. Όλοι οι δημοσιονομικοί στόχοι για το 2020 έχουν ανασταλεί. Ωστόσο δεν είναι γνωστό τι θα συμφωνηθεί για τα επόμενα χρόνια με τους ευρωπαίους εταίρους, επί του θέματος. Η πιθανότητα επαναφοράς περιοριστικών δημοσιονομικών μέτρων τα επόμενα χρόνια θα θέσει σε κίνδυνο την ανάκαμψη. Οι αποφάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο θα είναι καθοριστικής σημασίας ως προς την διαμόρφωση των προοπτικών της ευρωπαϊκής οικονομίας και των οικονομιών των κρατών-μελών. Η δυσκολία να επιτευχθεί πολιτική συμφωνία στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τόσο για το είδος των παρεμβάσεων όσο και για την έκταση αυτών, ενισχύουν την αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υιοθετήσει μέτρα που απαιτούνται για την αντιμετώπιση της ύφεσης».

EY: Οι επιπτώσεις του κορονοϊού στον ελληνικό τουρισμό

Έκθεση για τις επιπτώσεις του COVID-19 στον ελληνικό τουρισμό και τις προκλήσεις που θα αντιμετωπίσει ο τομέας τα επόμενα χρόνια παρουσιάζει η EY. Η έκθεση που συντάχθηκε από την ομάδα Οικονομικών Συμβουλευτικών Υπηρεσιών του Τμήματος Χρηματοοικονομικών Συμβούλων και Υποστήριξης Συναλλαγών της EY Ελλάδος, καταγράφει τον παλμό της ελληνικής τουριστικής αγοράς, μέσα από δευτερογενή έρευνα και ανάλυση δημοσιοποιημένων στοιχείων και εκτιμήσεων από σχετικούς φορείς, καθώς και μέσω της παράθεσης απόψεων εμπειρογνομόνων και σημαντικών παραγόντων του κλάδου, σχετικά με τον εκτιμώμενο αντίκτυπο της κρίσης. Η έκθεση περιλαμβάνει μια εκτενή παρουσίαση του τομέα του τουρισμού στην Ελλάδα, αναλύοντας τη συμβολή του στην οικονομική δραστηριότητα της χώρας, τις σημαντικότερες χώρες προέλευσης των επισκεπτών και την πορεία των αντίστοιχων οικονομιών τους. Παράλληλα, εξετάζει τις χώρες απ' όπου αναμένεται ο κύριος ανταγωνισμός για τη διεκδίκηση μεριδίου αγοράς στο νέο περιβάλλον που δημιουργήσε η πανδημία. Περιλαμβάνει, επίσης, μια ανάλυση του οικοσυστήματος του τουρισμού, προσδιορίζοντας τις βασικές συμπληρωματικές υπηρεσίες που επηρεάζονται (φιλοξενία, μεταφορές, τρόφιμα και ποτά, ψυχαγωγία και πολιτισμός, εφοδιαστική αλυσίδα και χονδρεμπόριο / λιανεμπόριο).

Σύμφωνα με στοιχεία του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ταξιδιών και Τουρισμού (World Travel & Tourism Council – WTTC), η πανδημία αναμένεται να οδηγήσει σε απόλυτα περισσότερων από 100 εκατ. θέσεων εργασίας στον τομέα του τουρισμού παγκοσμίως, και μείωση του παραγόμενου ΑΕΠ κατά 2,7 τρις δολάρια. Οι επιπτώσεις της πανδημίας στον τουρισμό, αναμένεται να είναι πέντε φορές βαρύτερες από την οικονομική κρίση του 2008.

Παράλληλα, και με βάση στοιχεία του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού των Ηνωμένων Εθνών (UNWTO), οι αφίξεις τουριστών παγκοσμίως μειώθηκαν κατά 22% το πρώτο τρίμηνο. Για το σύνολο του 2020, ο Οργανισμός εξετάζει τρία πιθανά σενάρια ανάλογα με τον χρόνο άρσης των ταξιδιωτικών περιορισμών: μείωση των αφίξεων παγκοσμίως κατά 58%, 70% ή 78%, εάν τα σύνορα ανοίξουν σταδιακά τον Ιούλιο, τον Σεπτέμβριο ή τον Δεκέμβριο.

Καθώς ο τομέας του τουρισμού αποτελεί βασικό πυλώνα της ελληνικής οικονομίας, οι επιπτώσεις για τη χώρα μας, καθώς και για μια σειρά από συνδεδεμένες υπηρεσίες, θα είναι σημαντικές. Ο τομέας του τουρισμού συνεισφέρει άμεσα το 11,7% του ΑΕΠ και έμμεσα μεταξύ 25,7% και 30,9%. Κατά τους μήνες αιχμής, η άμεση συνεισφορά στην απασχόληση φθάνει το 16,7% και η έμμεση 36,7%-44,2%, ενώ, κατά τα τελευταία χρόνια, ο τομέας έπαιξε πρωταγωνιστικό ρόλο στη μείωση της ανεργίας. Οι ετήσιες επενδύσεις στον τουρισμό φθάνουν τα πέντε δις ευρώ, εκ των οποίων τα 1,9 δις αποτελούν εγχώρια προστιθέμενη αξία.

Με βάση στοιχεία της STR, η μείωση των εσόδων ανά διαθέσιμο δωμάτιο (Revenue Per Available Room – RevPAR) τον Μάρτιο, έφτασε στην Ελλάδα το 69,4% σε ετήσια βάση, ποσοστό μικρότερο από της Ιταλίας (92,8%), αλλά μεγαλύτερο από της Γαλλίας (67,7%), της Πορτογαλίας (66%) και της Τουρκίας (57,5%). Για το πρώτο τρίμηνο συνολικά, η μείωση στην Αθήνα διαμορφώθηκε στο 32,5%, στη Θεσσαλονίκη στο 15,6% και για τα τουριστικά θέρετρα στο 40,9%. Παράλληλα, με βάση τα σημερινά δεδομένα, εκτιμάται ότι η ζημία για τα ελληνικά ξενοδοχεία θα φθάσει τα 4,46 δις ευρώ, εκ των οποίων, τα 3,26 δις αφορούν τα ξενοδοχεία εποχιακής λειτουργίας, και τα 1,2 δις τα δωδεκάμηνης λειτουργίας.

Σύμφωνα με την έκθεση, η κάμψη στην τουριστική κίνηση οφείλεται, αφενός στους ταξιδιωτικούς περιορισμούς και το κλείσιμο των συνόρων και, αφετέρου, στη μειωμένη ζήτηση. Η ραγδαία εξάπλωση του ιού σε αρκετές από τις σημαντικότερες χώρες προέλευσης των επισκεπτών (Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ, Ιταλία), αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική μείωση των εισπράξεων.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του Υπουργείου Τουρισμού, ακόμη και στο αισιόδοξο σενάριο, οι απόλυτες εισπράξεις το 2020 θα προσεγγίσουν σχεδόν τα 10 δις ευρώ, διατηρώντας μόλις οκτώ δις, από τα 18,2 δις ευρώ εισπράξεις του 2019. Η ενδεχόμενη παράταση της περιόδου των Σεπτεμβρίου, δε θα μπορέσει να καλύψει αυτή την απόλυση. Από την άλλη πλευρά, οι καλές επιδόσεις της χώρας στην αντιμετώπιση της πανδημίας, ενδέχεται να της επιτρέψουν να διεκδικήσει μεγαλύτερο μερίδιο της συρρικνωμένης φετινής αγοράς.

Η ανάλυση περιλαμβάνει, επίσης, σύντομη παρουσίαση των κατευθυντήριων γραμμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τον τουρισμό και τις μετακινήσεις, τα εθνικά και ευρωπαϊκά δημοσιονομικά μέτρα στήριξης της οικονομίας, καθώς και μέτρα που πρόσφατα εισήγαγε η ελληνική κυβέρνηση για την επανεκκίνηση του τουρισμού.

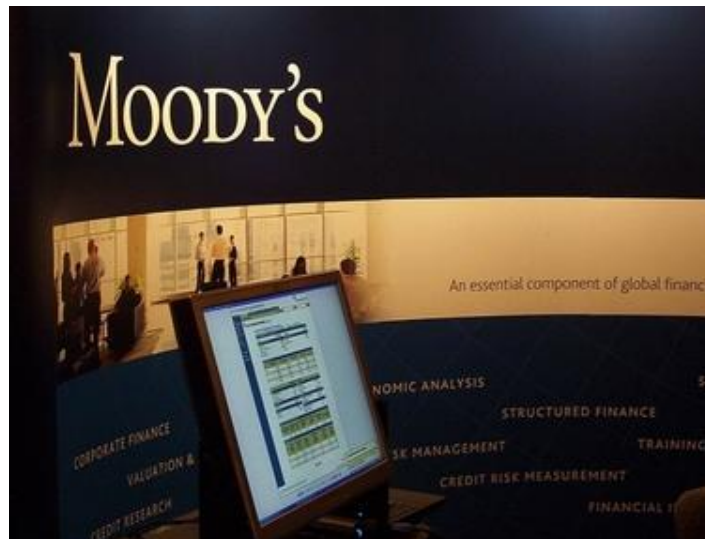
Συμπληρωματικά στην έκθεση, περιλαμβάνεται μία ενδεικτική εκτίμηση των επιπτώσεων της πανδημίας στον τουριστικό τομέα της Ελλάδας σε βάθος διετίας, και των προοπτικών ανάκαμψης μέχρι το τέλος του 2022, με βάση τρία εναλλακτικά σενάρια – βασικό, αισιόδοξο και απαισιόδοξο. Το μελετητικό κομμάτι της έκθεσης εκτιμά ότι το 2020, η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία του κλάδου θα συρρικνωθεί στα 14 δις (βασικό σενάριο), 12 δις (απαισιόδοξο σενάριο) ή 16 δις ευρώ (αισιόδοξο σενάριο) αντίστοιχα, από τα 22 δις του 2019. Και στα τρία σενάρια, η μεγαλύτερη κάμψη αναμένεται το δεύτερο τρίμηνο του 2020 και κυμαίνεται μεταξύ 41% και 53%, με το σενάριο βάσης να υπολογίζει τη συρρίκνωση στο 49%.

Η έκθεση καταλήγει σε μία σειρά προτάσεων της EY προς τις τουριστικές επιχειρήσεις, για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας και την προσαρμογή τους στην μετά-COVID εποχή, μεταξύ των οποίων:

- Προτεραιότητα στα ζητήματα υγιεινής και ασφάλειας
- Συστηματική παρακολούθηση των εξελίξεων και διατήρηση στενής επαφής με προμηθευτές, επενδυτές και ρυθμιστικές αρχές
- Έμφαση στη ρευστότητα
- Δυναμική διοίκηση και διαχείριση, καθώς και παρακολούθηση κρίσιμων δεικτών για την εξέλιξη της κρίσης
- Στρατηγικές επαφές για την προσέγγιση νέων αγορών και τη δημιουργία συμμαχιών με χώρες που παρουσιάζουν παρόμοια επιδημιολογικά χαρακτηριστικά.

Σε αυτό το πλαίσιο, σημειώνεται ότι η EY Ελλάδος παρουσίασε σε πρόσφατη διαδικτυακή συζήτηση που διοργάνωσε το money-tourism.gr, τη Δευτέρα 15 Ιουνίου, ένα εργαλείο ειδικά σχεδιασμένο για τους ξενοδόχους, το οποίο στοχεύει στην υποστήριξή τους, ούτως ώστε η λήψη της απόφασης για το άνοιγμα ή όχι της επιχείρησής τους, να γίνει με ορθολογικό τρόπο.

Σχολιάζοντας τα ευρήματα της έκθεσης της EY για τον τουρισμό, ο κος Τάσος Ιωσηφίδης, Εταίρος και Επικεφαλής του Τμήματος Χρηματοοικονομικών Συμβούλων της EY Ελλάδος, δήλωσε: "Ελάττωτες ευρωπαϊκές οικονομίες εξαρτώνται από τον τουρισμό όσο η ελληνική. Είναι, συνεπώς, απαραίτητο, να κατανοήσουμε σε βάθος το πώς διαμορφώνεται το διεθνές περιβάλλον, τις εξελίξεις στις ανταγωνίστριες χώρες, αλλά και τις βασικές χώρες προέλευσης, και, κυρίως, τους τρόπους με τους οποίους θα πληγεί η οικονομία μας, και να εστιάσουμε στους κλάδους, αλλά και τις γεωγραφικές περιοχές που εξαρτώνται άμεσα από τον τουρισμό. Από την πλευρά τους, οι ξενοδόχοι και οι λοιποί επαγγελματίες του κλάδου, παράλληλα με την αντιμετώπιση των πρωτοφανών σημερινών προκλήσεων, θα πρέπει να εξετάσουν πώς θα προσαρμόσουν τις επιχειρήσεις τους στην επόμενη μέρα, η οποία θα βρει τον τομέα του τουρισμού, αλλά και την οικονομία γενικότερα, σε ένα διαφορετικό περιβάλλον από αυτό που μέχρι σήμερα γνωρίζαμε".

Moody's: Κίνδυνος για μόνιμη ζημία στην παγκόσμια οικονομία

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρουν οι αναλυτές της Moody's, η πανδημία του κορωνοϊού μπορεί να πυροδοτήσει θεμελιώδεις αλλαγές στον τρόπο με τον οποίον λειτουργεί ο κόσμος, με τους αναλυτές της Moody's να σχολιάζει πως εντοπίζει έξι ευρύτερα μοτίβα με τα οποία η κρίση θα διαμορφώσει ή θα επιταχύνει της οικονομικές, επιχειρηματικές και καταναλωτικές τάσεις τα επόμενα χρόνια.

Ειδικότερα, ο διευθυντής της Moody's, Michael Taylor, αναφέρει: «καθώς οι χώρες ανά τον κόσμο αντιμετωπίζουν τη χειρότερη κρίση δημόσιας υγείας του τελευταίου αιώνα, γίνεται όλο και πιο σαφές πως δεν θα υπάρξει γρήγορη αποκατάσταση της ζωής όπως τη γνωρίζαμε».

«Αυτό ισχύει ασχέτως του αν θα υποχωρήσει γρήγορα η πανδημία ή εάν θα υπάρξουν επακόλουθα κύματα μολύνσεων, αφού ακόμα και με ένα αποτελεσματικό εμβόλιο ή θεραπεία οι επιπτώσεις της πανδημίας πιθανόν θα συνεχίσουν να αιωρούνται για πολύ καιρό ακόμα».

Σε όρους πιστωτικού περιβάλλοντος, μπορεί να χρειαστεί χρόνος προτού αποσαφηνιστούν οι πλήρεις επιπτώσεις των τάσεων αυτών, και αν και το πώς και πότε θα τελειώσει η πανδημία είναι άγνωστο σε αυτή τη φάση, ωστόσο τα βασικά θέματα που έχει εντοπίσει η Moody's πιθανότατα θα επηρεάσουν τις πιστωτικές συνθήκες τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα.

Τα έξι αυτά μοτίβα είναι τα εξής: προοπτική ισχυρότερης ανάπτυξης, χαμηλότερα επιτόκια για περισσότερο καιρό, κατακερματισμός του παγκόσμιου εμπορίου, αυξημένη εστίαση σε Περιβάλλον, Κοινωνία και Διακυβέρνηση, τεχνολογικές διαταράξεις και μεταβολή του πολιτικού κλίματος. Όλα αυτά αντανακλούν το πιθανό «νέο κανονικό» ή την «σταθερή κατάσταση» που θα προκύψει μετά την υποχώρηση των υγειονομικών κινδύνων από τον ιό, και όχι τις πιο άμεσες επιπτώσεις της κρίσης.

Όπως τονίζει η Moody's, το σοκ του κορωνοϊκού μπορεί να αφήσει μόνιμες ουλές στην παγκόσμια οικονομία, περιλαμβανομένης μιας μακράς διάρκειας επιβράδυνση της ανάπτυξης σε πολλές χώρες. Η εισοδηματική ανισότητα θα διευρυνθεί, όπως και η οικονομική ανισότητα μεταξύ των αναδυόμενων και αναπτυγμένων οικονομιών.

Το παγκόσμιο εμπόριο θα γίνει πιο κατακερματισμένο καθώς πιθανότατα θα «ανεβάσει ταχύτητα» η τάση προς έναν μεγαλύτερο προστατευτισμό στην παγκόσμια οικονομία, με οικονομικά μπλοκ που θα ανταγωνίζονται μεταξύ τους και με νέους περιορισμούς στο εμπόριο, τις επενδύσεις και τις μεταφορές τεχνολογίας. Οι στάσεις έναντι της παγκοσμιοποίησης πιθανότατα θα γίνουν πιο σκληρές και οι αλλαγές αυτές θα αλλάξουν την παραγωγή, το sourcing και το εμπόριο για πολλά προϊόντα.

Οι αλλαγές στις καταναλωτικές συνήθειες και στις επιχειρηματικές δραστηριότητες θα επιταχύνουν τις τεχνολογικές διαταράξεις και ενώ ορισμένες αλλαγές θα είναι προσωρινές, άλλες θα είναι πιο μόνιμες, όπως η μειωμένη ζήτηση για αεροπορικά ταξίδια, δημόσιες μεταφορές, ψώνια εντός των καταστημάτων και επιτόπια ψυχαγωγία. Σε αυτό το νέο περιβάλλον, οι μεγαλύτερες τεχνολογικές εταιρείες θα έχουν ξεκάθαρο πλεονέκτημα.

Με τα βλέμματα στις διεθνείς αγορές, η νευρικήτητα αναμένεται να συνεχιστεί, χωρίς να χάνονται οι θετικές τεχνικές ενδείξεις από την πτώση της Πέμπτης. Κλειδί η παραμονή υψηλότερα των 634 – 645 μονάδες, σε περίπτωση νέων πιέσεων..

